

Naročnina doma na skü-
pni naslov mesečno 2 D.,
na posameznoga 2 Din.
50 par.

V inozemstvo 6 Din, ali
z M. Listom, M. Ograje-
kom i kalendarom 8 Din.
50 para., letno 100 Din.
Plačati se mora bar me-
sečno naprej.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo in uprava v
Črevsovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov:
cela stran 800 Din., pol
400 Din. i tak niže.

Popust po dog.
Štev. položnice 11800.

Komi se verjejo ljudje.

Na Francoskom se je odkrilo sleparstvo, kakšega malokda odkrijejo, čeravno cvete po celom sveti. Neki židov po imeni Stavinski Aleksander iz Romunije, se je naselo v Parizi. Tu je odpro ponočno veseljšče, zvano "bar" pod naslovom "Chez le beau Chacha". Po slovenskom pomeni "K lepomi Šaši" (Aleksandri). V to veseljšče je sprijemao vlačugare i vlačuge od vseh strani i zaslužo pri tom grdom deli jezere i jezere. Oblast njemu je stopila na prste i ga zaprla. Iz zapora pridoči pa ne zapušo kšefta, nego ga je ešče povekšao. Postao je širiteo cele vrste javnih hiš z vlačugami. Vzeo je tudi v najem na Eiflovom tórmi reklamne i na radiopostaji reklamni deo z ponarejenim čekom. Zatem je odavao navadno osoleno vodo proti debelosti i je stojezero s tem zaslužo, a tudi edno letno vozo. Vu vozi si je zmisló novi načrt, kak naj nori lüdi, ki se ščejo dati znoriti. Nastavo je družbo za odajo poledelskih strojev. Kmetje so njemu vervali i veliko vnožino strojev spokúpili, ki pa ne so bili za nikoj. Zato je prišo pali v temnico. Po prestanoj tretjoj vozi l. 1926. je frank začeo kapatí. Lüdje so meli teliko penez, da ne so znali kama ž njim. Šparo ne nišče, nego samo zapravlaó. Zdaj je zacvelo Stavinskomi podjetje. Odpro je zastavlalnice po vseh vekših francuskih kopališčih. Lüdsvi, ar je penez ta razmetavalo brez mere, je te sfalo, zato je pa zastavilo svoje dragocenosti, prstane, vüre, verižice itd. pri Stavinskiji, a vó rešiti pa jih ne moglo zato, ar je frank ešče bole kapo i je vsaka reč postala dragša. Te zastavlene dragocenosti je začeo Stavinski po celom sveti tržiti i milijone pri tom zaslužo. Narod njemu je vervaó. Od njega je kúpüvao osoleno vodo za drage peneze, štere bi si na polovnjake lejko doma napravo takrekoč brezplačno. Narod njemu je vervaó i od njega kúpüvao nikaj vredne stroje. Narod njemu je vervaó i je k njemu noso svoje dragocenosti, misleč, da se frank zdigne i je te z lejkotov vóreši. A prav je meo Stavinski, narod je zgübo, židov pa dobo milijone, ar je njemu vervaó, ne pa poštenim lüdem, ki so ga opominali, naj ne nasede reklamom.

Z milijonami se je Stavinski povrno nazaj v Pariz, gde je odpro jahalnicó z čistokrvnimi konji, štero je obiskavala plemenita i bogata francózka družba. Ta družba je zdaj odprla dveri svojih palač tudi pred Stavinskijom. Te je postao bankirom i veletgovcom domači, je začeo ž njimi kartati i tudi noriti. Z krivimi kartami je pali zaslužo milijone.

V Parizi je bio liferant človečega mesa, to je nečistnike je nasičavaó z vlačugami, vlačuge z nečistniki, zakone razdirao i pri tom masno služo. Nato je začeo v Bayoni z bankov. Vlada ga je podpirala. Jezero petsto milijonov dinarov vlog je spravo vkúp. Davao je velike obresti. A penez pa razmetavaó na vlačuge, avtomobile, gledališča, dragocenosti. Listi so šteli napisati članke proti razsipavanji i vlagatele opomenoti na nevarnost, a oblast člankov ne dovolila. Peneze so dobivali poslanci, ministri, senatorje, te pa ne čüda, če je oblast prepovedala istino pisati. Kúpo je radikalni list "La Volonte", šteri je potem delao propagando za njega. Pri volitvaj je darüvao 180 milijon dinarov iz svoje banke za radikalno socialno stranko i se zna, da je ta stranka zmagala. Na Vogrskom je dobo od vlade 400 milijonov Din. za svoje

nikaj vredne bone, naj agitira za Madjarsko, ka bi se trianonska mirovna pogodba popravila i Madjari dobili nazaj zgüblene kraje. Od Hitlerove stranke v Nemčiji je dobo 180 milijon Din., naj v Franciji agitira za popustlivost do Nemčije.

Več kak tri jezero milijon dinarov penez je tak zapravo. Na sled so njemu ne mogli priti, ar so velikaši i oblastniki toga sveta ž njim držali — se zna da pošteni ne — ki neso dovolili, da bi se knige banke po zakoni pregledale. Če bi se, te bi vsaki zvedo, da se je tam vodilo dvoje knjigovodstvo. V ednom je bio zapisani istinski stan banke, najmre keliko je dužna vlagatelom, v drugom pa za oslepitev naroda dosta menje. Na te način je banka Stavinskoga zatajila 480 milijon dinarov duga. Največ je pa banka Stavinskija z tem norila, da je odavala papire, bone, šteri so ne bili nikaj vredni, a šterih odajo je podpirala sama oblast i ešče sama kúpüvala za kase, v šterih je bio shranjen penez sirotinske dece.

Stavinski se je strelo, ali so ga dali strtiti tisti, ki so si oblastvene prste namakali v njegovo gnojšnico. A njegov greh se ne more strliti, šče menje pa greh lücki, to je podpiranje njegovoga greha. Grešnik i njegovi pomagačje so vednako krivi i pomagačje so ešče več krivi, če so bili na oblasti i greha ne so preprečili, kak

bi dužni bili. Siromaški narod je zgübo več jezer milijonov. Je čüda, če se zbira v Parizi i protestira proti vladi, štero ta sleparije v slab posvet postavlja. Ka pomaga, če se vlada brani s strojnici, (mašinskimi puškami) štere so po vülicaj gorpostavlene, če narod zgübi zavüpanje? Pridejo volitve i narod obračuna z njimi, ki so krivi. A samo pošten narod. Samo tisti narod, ki neide za pečenkami, pilom, senom, pšenice, kukorice i drugimi mitami, štere se njemu obečejo. Zmagati more samo pošten, trden, značajan narod, ne pa takši, šteri za volitve podpišuje pri žganici i voli za čast i dobiček.

Narod je znorjen, narod je osleparjen. Zakaj? Dao se je znoriti. Je ne vervaó tistim, ki so ga opominali i v kraj držali, ne vervaó, ar so tej mogoče bili dühovniki ali ovak poznani goreči krščeniki, ki verno spunjavajo svoje verske dužnosti. Te je narod grajao i pomilüvao, zaničavaó i preganjao, ar so njemu tej gučali od Boga i njegove pravice. Raj je bogao dugoprstnoga pokvarjenca i nečistnika Stavinskija i njegovo bando, ar so tej mesto Boga i njegove pravice kazali na zveze, štere so meli z vnogimi hüdobnimi predstavniki oblasti. Kristušove reči "Prorok je v svojoj domovini brez časti," se spunjavajo i maščüjejo nad vsakim narodom, šteri svoje poštene, Bogi služee voditele zametava pa ide za falotami.

Misijoni.

Pismo našega g. misijonara, Kerec Jožefa na vrednika Novin.

J. M. J. Shin Chow the 4—12—13.

Veličastiti i predober gospod!

Iz Honkonga sam Vam poslaó ovitek novih naslovov s tem namenom, da bi mi pošilali Novine i Marijin list. Vse stroške bo poravnala kakša dobra oseba, štero bom naróčo, gda bom začeo prijemati naprošene liste.

Gotovo ste že zvedili iz drugih mojih pisem, da sam 4 novembra srečno dospeo na Kitajska tla. Ali na svoj novo določen prostor sam prišo komaj 18. novembra. Nahajam se daleč v v notrašnjosti, v mesti Shin Chow (Sin Čao). Mogo sam po naročili naprej postavljenih sprejeti vodstvo nižiših i višiših šol pa komaj začete obrtne šole. Šole majo pravico javnosti i zahtevajo jako naporno delo, da lejko premagamo vnoge zapreke, štere nam delajo sovražniki krščenikov. Naše mesto ma do 150 jezero prebivalcov. Krščenikov je ešče jako malo, skoro bi je lejko na prste prešteli. Zato ka mam tudi düšno pastirstvo celoga kraja, ki je pa vekši kak cela Slovenska Krajina, mam preveč dosta dela, tak da mi preostane malo časa za nočni počitek. Na pomoč mam ednoga mladoga dühovnika misijonara i ednoga bogoslovca 4 letnika, šteriva pomagata pri vodstvi šol. Borimo se v prvój črti na fronti za Kristušov križ. Sovražnikov mam dosta i hüdi düh sam dela neprilike, da hujska narod proti misijonarom. V našoj okolici je puno komunistov, roparov, da je človek zvün navadnih poganskih težav vsikdar v nevarnosti od teh lehkoživcov, v živlenskoj nevarnosti. Pa mi se ne bojimo ne ednih, ne drugih. Verni našemi zvišenomi pozvanji orjemo nevstrašeno naprej pole, štero nam je boža previdnost zročila za obdelavanje. Naše vüpanje je Bog i ž njegovov pomočjov vse premoremo. Pripravleni smo tudi dati svojo krv, če bo to zahtevala boža čast i dobrobitje naše i drugih düš; i prilika zato nam tudi ne menka. Mam najbouše vüpanje, da bodo

naši trüdi rodili lepe sadove za Kristušovo cerkev, ar znam, da tam v domovini je mnogo dobrih i pobožnih düš, ki molijo za mene i moj misijon.

Čas mi je ne dovalo, da bi po prihodi šo obiskat našega sobrata Meolica, doma iz Kroga i bi si kaj ž njim pogovarjao. Ali znam dobro, da je zdrav i da se dobro počüti. Naj bodo domači brez skrbi za njega, tüdi je v jako dobrom i varnom mestu, ar nega življenjskih nevarnosti. Gospod Geder je v jako težavnom i oddaljenom kraju; on je zapadno od mene ešče dobrih 12 dni vožnje z čunom po vodi i to proti toki. Meo sem lepo priliko, da sem ta poslaó na drugi den po prihodi po ednom misijonari eden celi kufer različnih reči, štere sem iz domovine za njega prineso. Pisao sem njemu tüdi, a zavolo oddaljenosti dozdaž še nemam nikšega odgovora. Tak vidite, kak so raztrešeni vsi naši Slovenci, Kristušovi borci, po velikoj Kitajskoj. Ogromna so naša misijonska pola, a delavcov je malo. Gospod zove v svoje gorice tüdi iz naše Slovenske krajine. Ki so dobre vole i se čütijo pozvane, naj pridejo na pomoč, vsi drugi pa molite za nas, da bomo meli s pomočjov vaših molitev vekše uspehe. Ne pozabite pa vsaki čas nekoliko žrtvüvati (aldüvati), da nas gmotno (z dari) podpirate.

Za vse dare, štere mi je Slovenska Krajina dala, se iz srca zahvalim. Mili Bog bo stokratni plačnik vsem darovnikom. Najlepša zahvala vsem prečastitim gospodom, posebno sobočke dekanije, ki so me povabili v svoje fare predgat i vsem njihovim vernikom za lepe dare. Vsem sam vam iz srca zahvalen z vsemi svojimi krščeniki i katehumeni. Vsi sprimate moje misijonske pozdrave, zahvalno vdani

Kerec Jožef,

salezijanski misijonar.

Politični pregled.

Jugoslavija. Zastopniki naše države delajo na spravišči Male Zvezze v Pragi nato, da bi se tüdi gospodarsko združile tri države: Jugoslavija, Češka i Romunija, kak so se že politično. Najvekša teškoča je v tom, ka sta dve državi popolnoma poledelskivi, i samo Češka je industrijalna (fabrična). A ta pa sama pripova doma teliko zrna, keliko ga za silo potrebüje. Kak se spravišče zvrši, z kakšim uspehom, ne znati. — Lani je sklenila naša država trgovinske pogodbe z Madjarskov, Grčijov, Francijov, Nemčijov, Albanijov i Romunijov. Te pogodbe so nateliko okrepile državno gospodarstva, da je čistoga ostalo edno leto okoli 500 milijonov dinarov. Ta okolščina jako dobrodejno vpliva na politično življenje i razmerje Jugoslavije do drugih držav. Zda v novom leti se je pa sklenila odnosno dopunila trgovinska pogodba z Italijov, štera je povišala carino na našo živino i les. Če z tov carinov ne bomo mogli izvažati, se za 4 mesece odpove pogodba i se mora nova sklenoti. Ta pogodba pa vendar ma edno dobro stran i ta je, da Italija ne misli več na razpad naše države, nego vidi v njej moč, z šterov je vredno računati i se ž njov pogajati.

Preganjanje katoličanske i luteranske vere v Nemčiji. Državna oblast je izdala šolsko knigo, v štero je se taji, kak kršćanstvo vči, da je svet Bog stvorio, nego razširja stari nemški poganski navuk, po šterom je v človeki največ vrajže moči. Zato so Nemci tak veliki junaki, ka majo dosta te peklenske moči v šebi. — Mi dragevole verjemo, da to moč majo v sebi tisti divjaki, ki ropajo i vmarjajo nedužne lüdi i kakših je med nevernimi narodnosocialisti ne malo. Svetoga Očo jako skrbijo ti dogodki v Nemčiji. Svojo nezadovolstvo nad temi blodnostmi so pokazali s tem, da ministra Göringa neso sprejeli, čeravno se sam Mussolini zavzemaó za njega. Pa kak bi sv. Oča, Kristušov namestnik, mogli pred sebe püstiti predstavnike tiste države, štera prepoveda, ka bi se šolska deca poklanjala z "Hvalen bodi Jezuš Kristušom", nego morajo pozdraviti z "Heil Hitler-om", ka pomeni: Zdravo Hitler. Kristušov namestnik je i bo vsikdar brano Kristušovo čast.

Romunija. Vlada je dala zapreti šest jezero mladi lüdi, ki so bili kotrige Železne garde, štera je vmorila ministrskega predsednika Duco. Posrečilo se je nagovoriti dozdašnjega ministra za zvünesnje zadave Titulesca, da je znova sprejeó to ministerstvo. Je nikak ne šteo biti v novoj vladi i se je brž tüdi bojaó za glavo, ar kak se guči, tüdi njega je štela železna garda osmrtiti zato, zakaj drži z Francozi. S toga se lejko sklepa, što hujska v Romuniji.

Francija. Minister Delamier je odstopo i na njegovo mesto je imenüvani Lamoureux. Zakaj je Dalamier odstopo? Žalostna zgodba je to ne samo za Francusko, nego za celi svet. Neki slepar, po imeni Stavinski Aleksander, je odpro banko v Bayoni i s tov bankov za tri jezero milijon dinarov znoro siromaško lüdstvo, štero njemu je zavüpalo svoj teško zasluženi penez. V toj bandi je bio med drugimi tüdi Dalimier. Kak grozna hüdobija! Tisti, ki bi mogli narod čüvati pred ropari, sami pomagajo, gda na oblasti sedijo, pri ropi za dober zaslužek. Kak grozen navuk za vse, ko ga naj volijo lüdje za poslanca i kak preveč je potrebno gojiti vero v Boga i posmrtno žiklenje. Ki verje v Boga, nede teh svinjarij delao. Stavinskoga je vlada dala aretirati, gda je šteo skočiti. Pri aretaciji je zvršo samomor,

ali ga je policija sama vmorila, kak se je po Parizi gučalo, da ne bi ova-do v v rop zapletene visoke osebe. Sam policijski prefekt je bio njegov najboljši prijatelj. Vlada je na svojo seji prišla do spoznanja, da je minist-Dalamier toti zapleten bio v delo Starinskoga, a da zakona ne kršo. Mi pa pitamo, zakaj je pa te odstopo? Naj bi svojo nedužnost potrdilo s tem, da bi ostao na mestu. Poslanec Garat je tudi aretirani. — Ministerski pred-sednik Chautemps je na seji parlamenta

NEDELA.

Tretja nedela po treh Krall.

Evangelium sv. Mataja VIII.

Vu onom vremeni: Gda bi doli šo Jezus z gore, nasledovalo je njega mnogo ljudstva; i ovo gobavec pridoci, molo ga je, govoreci: Gospodne, či ščes, moreš me očistiti. I v vtegnovi Jezus roko dotečno se ga je, govoreci: Ščem, očisti se. I taki je očiščena goba nje ova. I veli njemu Jezus: merkaj, nikomi ne povej: nego idi, pokazi se Popi, i daj dar, šteroga je zapovedao Mojzeš, na svedočanstvo njim. Gda bi pa notri šo v Kafarnaum, pristopo je k njemu Stotnik, prosee ga, i govoreci: Gospodne, sluga moj leži v hiži šla-kom vdarjeni, i krito se mantra. I veli njemu Jezus: Jas pridem, i zvrčim njega. I odgovoreci Stotnik, pravi: Gospodne ne sam vreden, ka bi šo pod streho mojo, nego povej samo reč, i ozdravi sluga moj. Ar sam i jas človek pod oblastjom postavljeni, imajoči pod menom junake i velim etomi: idi i ide; i drugomi: pridi, i pride; i slugi mo-jemi: včini eto, i včini. Slišavši pa Je-zus, čudivao se je, i nasledujočim pravo je: zaistino velim vam, ne sam najšeo teliko vere vu Izraeli. Velim pa vam, ka vnogi od sunčenoga ishoda, i zahoda prido, i sedeli bodo z Abra-hamom, z Izakom, i z Jakobom vu Kralstvu nebeskom: sinovje pa Kra-levstva se v v vržejo vu vonešnje kmico: tam bode jokanje, i zobno škripanje. I velo je Jezus Stotniki: idi, i kak si vervao, tak ti naj bode. I ozdravo je sluga vu onoj vori.

Dve zgodbi nam predoči sv. evangelium: Očiščenje gobavca i ozdravljenje stotnikovoga hlapca. Kelko spodobnih i vednakih zgodb se ešče nahaja v sv. Pismi, ali kelko več ešče v vsakdanšnjem življenju... posebno dnesden.

Tevi dve zgodbi nam odpirata pogled v človeče življenje... Eden je betežen, težko betežen, oh neozdravljiv... Rak, jetika, če že gob nega med nami. Kelko nevol, stroškov, potrošov, skrbi, žalosti povzroči beteg za be-težnika i z njim živočim... „Ovo gobavec je prišeo...“ Kakšo strašno sliko življenja nam odpre ta edna reč, če se zmislimo na vse betežnike samo med nami, kelko, če po-gledamo v špitale i kelko jih je, za štere nišče ne ve... zvün Samaritana Kristuša. Za štere samo On zna, On misli i čuti z njimi...

Drugi je „mrtvoudeni hudo trpi...“ Kelko je teh, ki trpijo... Te je lačen, drugi žeden, te v siromaštvu, on v pomenkanji i vsi so mrtvoudni tj. niti eden si nemre po-magati, stojimo i čakamo kak mrtvouden po-moči od drugod. Strašna je slika nevolnoga človečega življenja.

Ali če bi se nam odprla duša i dušev-ne slike človečega življenja, bi vidili, ka je tam ešče večša nevolja, več betega gob, mrt-voudnosti, onemoglosti... Kralstvo greha, njegovo delo i nasledniki vsega toga to je razvalina, gnoloba i smrad, nesnaga, ka se z vsem telovnim ne da prispodoblati. I vse to nas teži, jako teži, ka že komaj nosimo...

Vsi čutimo duševno i telovno nevolu življenja i ščemo olajšave, rešitve. Zvezdo bi radi zaglednoli, ki bi nas pripelala v srečnejši kraj, v bolše čase i druge razmere i okolnosti. Vsi bi radi, duševni i telovni sirmaki pomoči...

Sv. evangelium nam kaže tudi to zvezdo pomoči, rešitve, tolažbe, vupanja... Glej, pridi i poišči Kristuša... Prosi pomoči, moli se njemu... On je še dnes tidi „Vsemogoč-nost“. Oh, ne vemo prositi, ne moliti... Za-blojeni, onemogli, v blati se nahajajoči, mi skoro ka niti ne vupamo... Ja, istina je, dobro čuti vse to naša duša... Ali zvezdica migla, boža svetloba, toplota prihaja... „Pridite k meni vsi — vsi, ki ste tridni i obteženi i Jaz Vas bom olejšo...“ Bratje i sestre, čujete li reč življenja, moči, tolažbe, pridite vsi. V duševnoj i telovnoj nevoli se nahajajoči greš-niki, ki se ga bojite i strašite, pa vas breme strašno teži: Pridite... Kristuš je edina pomoč, svetlost, tolažba, olejšanje, naš dvig v življenju...

Svet si pomagati i si šče sam pomagati i z bože pomoči se smeje i se šengari. Ali kelkokrat je pomoč toga sveta jalova, ali ešče večkrat stoji svet za jezere i jezere pitane človečega življenja brez tolažilne i bodrilne reči, kak nemi na sredi ceste, kak kamen brez srca, kak megla brez svetlobe... I te išče človek nindri, v globočini, ali v visočini po-moči, skrivnostne pomoči to je boža pomoč. Samo Bog nam je pravi i istinski i gvüšen pomočnik... Samo tiste žive veren nam je potrebno, ki je bila v srcu stotnikovom: „Gos-podne... Samo tiste poniznosti i zavüpnosti nam je potrebno, štero je melo gobavčevo srce: „Gospod, Ti me moreš očistiti...“ „Ščem...“ „Pojdi...“

Pravimo tudi mi: Gospod samo Ti...

naglaso, da ne bo gledao niti na rod, vsaki mora dobiti kaštigo, šteri je pod-pirao Stvinskoga v vkanjenjih. Tak pride pred sod bližnji rod predsedni-ka vlade, odvetnik Bressard v Parizi. Zahtevo opozicije socialistov desni-čarov, naj vlada pošle parlamentarno komisijo, ki bi preiskala to ropanje narodovoga peneza, je parlament od-bio i je dao vladi zavüpnico s 176 glasi večine. Na vladi so radikalni so-cialisti, levičarje, šteri so veliki sov-

Ne kadi.

Gnezdo jetike.

Negda je pomor klao ljudi, zdaj je jetika vmarja. Zdravnik Dr. Schürer pravi, da je kajenje edno tistih gnez-d, v šterih se zleže največ jetike i ka za-sleplena mladina to nešče v pamet vzeti, nego podpira širjenje te strašne smrti z kajenjem.

Največ mladi ljudi, kiv jetiki vmerje-jo, je kadilo vmorilo. Glej natakare, kel-nare. Zakaj jih teliko vmerje v mladosti? Ar se zdržavajo dugši čas v duhano-vom dimi. Gda to pišem, mi na pamet pride smrt ednoga takšega mladega kelnara. V Pešti je bio natakare ešče pred vogrskov oblastjov. Dim nikoti-na ga vrgo v jetiko i je prišo domo v svojo rojstno ves k materi, da bi tu ozdravio. Dobra ženica bi njemu rada spravila dvoje zdravje, od jetike bi ga rada rešila na dobrom zraki Slovenske krajine i dušo bi njemu rada z Bogom zmirila, štera je zaspala v mlačnosti. A zaman njem je z vsov lübeznostjov dvorila, beteg je šo svojo pot naprej, nikotin je klao mlado živ-lenje, a mrtva je ostala tudi duša. Za svet se ne šteo spovedati. Vmiralo je telo, mrtva je bila že duša. Da bar to ožive v vmarajočem telu, je goreče molila i se prečiščavala dobra mati, ki je bila pobožna duša. Bog jo je posluho. Z veseljom mi je naznanila, da sin žele zdaj spoved. Naj rešim ubogo dušo, se podam v dve in pol vüre oddalje-no ves v strašno pot med snegom i blatom i gda stopim na trnac hiše... je v hiši dušo pusto brez spovedi od duhana jetičen mladi kelnar...

Deni ti edno rožo, šterešče vrste korin v tvojo hišo, v šteroj se kadi pa jo pazi kak de ti rasla. Zaostane v rasti i zažutne. Obrni to na svoja plüča. V zaprtih sobaj, v šterih se kobaca dim od pipe, cigarov, cigaret-linov, da bi ga leško rezao, plüča ne rastejo, se ne razvijajo, ne dobijo svoje hrane, zato oslabijo, zažutnejo. Zato ti razcvete lice, blede lice v ro-žo jetično i se ti ponüdi za pajdaša kašeo, šteri te tudi sprevedi do rano-ga groba. Če je zaprta dimnata hiša tak škodljiva za plüča, ka naj potem pravim od kajenja med delom, giba-njom, plesom, telovadbov! Pri gibanji tela se plüča raztegnejo i segnejo po velikoj porciji svoje hrane: dobrom zraki. I ti tem raztegnjenim meterskim plüčam daš mesto hrane čemer du-hana. Kakša nespametnost i kakši gre-šen napad na svoje zdravje, štero ti je Bog dao, da njemu na čast dosta dobra včiniš v svojem življenju. Ti pa to življenje koleš i tak oropaš dobroga Boga dike, svojo dušo pa večne plače za nikaj vreden, čemer dim duhana.

Naša književnost.

Gotovo ne bi prav storili, ako v „Novinah“ ne bi opozorili svojih brav-cev na članek o naših slovenskih brat-ih in sestrah, ki so ostali leta 1919. pod Madjarsko, katerega je napisal s toplo ljubeznijo naš rojak maribor-ski profesor g. Vilko Novak. O teh naših najbolj zapuščenih bratih so „Novine“ že dostikrat pisale. V veliki meri je tudi njihova zaslug, da se je za nje začela v večji meri zanimati vsa Slovenija ozir. celokupna državna jav-nost. Takoj v prvih dneh osvobojenja Slovenske krajine so jim „Novine“ po-svetile svoje najbolj skrbne besede. Verzi, ki so jih „Novine“ takrat obja-vile, nam ostanejo večno sveti! Vse odtlej pa do danes nas „Novine“ niso nehale spominjati na nje in ne bodo prestale s tem, ker smo po božji in naravni pravici dolžni, skrbeti za nje. Oni so kri naše krvi! Dolžnost sle-hernega naroda je, skrbeti za svoje. V tem oziru nam morejo biti ravno Mad-jari najlepši vzor, samo da ti v svoji

ražniki cerkve. Pred kratkim je ta vla-da prepovedala krščanske govore ali predge po radio-i, ka je dozdej trikrat na teden bilo dovoljeno. Kak hitro jo je Bog poiskao. Stavinskoga rop jo je osramotio pred celim svetom i to tembole, ar je zaprti ravniteo lista „Vo-lonte“, Dubary preiskovalnomi sodniki dao izjavo, da zna za 753 osebe, po-litičare i voditele, ki so prejeli pe-neze od Stavinskoga, peneze, štere si je siromaški narod tak teško spravo.

Politične i državne misli.

Tele pred brzim vlakom...

V nekšoj menjšoj gostilnici so meli politični shod. Na tom shodi je govornik etak razlagao svojo vučenost:

— Pogledjte, prijatelje moji, na štero šteč stran sveta, pa vam včasi v oči vdari, ka se je svet spremeno. De-mokracije nega, ljudska vlada je — mrtva. Vse se od zgoraj, od višjih ravna. V Nemčiji, na Vogrskom, v Ita-liji, v Austriji — da ne bi šli dale ta po sveti, povsod vidite, ka je eden ravniteo i kak te ravna, to je zakon, toga se more narod držati. Eden na-prej, vsi drugi ja z njim, to je takša žela naši dni, kak potrebno je, naj na čeli vlaka stoji peč, štera ga potegne z mesta i ga vleče od postaje. Če je voditeo dober, te takši ljudski vlak hitro ide, je pravi brzovlak, pred šte-roga zobston stopiš domači modrijaš. Tele najmre ne ustavi brzovlaka...

Ne pride nam na mislo, da bi se spremenili v takše tele, štero se ne spametno vrže pred deroči brzovlak, ar tudi mi verjemo, ka samo velka ovira ustavi tek vlaka. Mislimo pa, ka opravimo pametno i koristno delo, če opišemo kak je nastao — na pri-liko v Nemčiji takši „ljudski brzovlak“, pred šteroga se resan zobston vrže večko tele.

Znamo vsi, ka je tudi Nemčija bojuvala strašno štiriletno svetovno bojno. Kmetje, delavci, mali meščani i uradniki so postavili tisto več mili-jonsko vojsko, štero so štiri duga leta neprenehoma sekale sable, puške i štuki na različnih bojiščih sveta. Na konci je bila Nemčija premagana, zato so se njej naložila velka plačila. Zdaj je nastalo pitanje: što naj plača? Pra-vičnost je terjala, naj plačajo Nemčiji naložna velka bremena tisti, ki so za časa bojne doma živali, bogateli, šteri so se navdušavali za velke zmage nem-ške vojske, zato, ar njim je vsaka zma-ga prinašala hasek brez stroškov. Rav-nitelje države so inači sklenoli. Skle-noli so, naj plača vekši del vojnih bremen tisti narod, šteri je štiri leta krvaveo na frontah. Ravnitelje države so sklenoli, naj spadne vrednost penez, se zna, samo potem, kda so velki bo-gataše svoje zlato spravili ne varno. Začnola se je inflacija, ali razvredno-tenje nemške marke. Siromaki, šteri so si z velikim samozatajüvanjem spravi-li par sto mark i te shranili v hra-nilnicaj, so lepi den spoznali, ka za njuvo malo premoženje ne dobijo več, samo škatulo špic, ali niti to ne. Pri-šparani penezi malih ljudi so bili zgü-bleni. Vsi tisti, šteri so se v pravom

časi rešili papirnatih penez, so postali bogati, velka večina naroda i kmetje, delavci, mali meščani so pa zgübili vse svoje prihranke. Na te način so nastali na ednoj strani velki bogataše, na drugoj strani pa je prišla velka ve-čina najboljših delavcov i borcov na beraško palico.

Ali to je bio samo začetek trpljenja.

Bogataše so spoznali, da od člo-veče roke falej dela stroj. Z vsakim novim strojom so cele čupore lüdi, poštenih delavcov, vrgli na cesto med brezposlene. Brezposleni so komaj životarili, ar podpore so bile male, menje krüha, mesa, zelenjave je našlo küpce na trgi, zato so tudi kmetje mogli na pot trpljenja. Vrednost njuvih pri-delkov je nezadüvala, fabriško blago je postalo za kmeta predrago. Menje se je trošilo, menje se je žrilo, zato je mela država od dneva do dneva vsikdar menše dohodke, morali so zato zvišati dače! Pri penezaj slaba država je slabo plačala svoje uradnike, za mlade šolane lüdi ne bilo mesta, tudi tej so mogli med brezposelne, čerav-no je oča more biti zadnjo njivico oldüvao, samo, ka bi sin kim prle pri-šeo do službe, do krüha. Bili so časi, gda je mela Nemčija sama do osem mili-jonov i več brezposelnih — to se pravi, če računamo družine brezposelnih — do 20 milijonov lüdi brez vsakdanešnjega krüha.

Obvüpani lüdje so čutili, ka tak ne sme i ne more iti dale. Nastavili so novo politično stranko, stranko na-rodnih socijalistov, štere voditeo je g. Hitler. Nova stranka je liki povod-en rasla od volitvi do volitvi, pre-magala je vse stare stranke i nespo-sobne stare voditele. Stranka narodnih socijalistov je v Nemčiji tisti ljudski brzovlak, pred šteroga se dnes resan zobston vrže domišlavo večko tele.

Lüdje, šteri so v bojni i po bojni največ trpeli, so dali moč novoj stranki. *Od spodaj gor je rasla nova stranka.* Nova stranka je sama postavila svoje voditele, mlade, poštene, požrtvüvalne lüdi, šteri so znali, kaj potrebüje na-rod i so meli moč, pa tudi zdravo pamet sposobnoga voditelja. Nova stranka i njeni voditelji so znali žrt-vüvati i če je trbelo tudi vmreti za pošteno stvar, zato so tudi zmagali i od dnes do vütra vrgli iz političnoga življenja vse, kaj je bilo na poti stran-ke narodnih socijalistov. Dnes je gos-podar Nemčije po zavüpanji svoje stranke g. Adolf Hitler.

No, naj nam ne zamerijo, če po-vemo, ka *tudi pri nas, v našoj državi, so lüdje, šteri so vse žrtvüvali za skü-pno domovino jüžnih Slovanov* i dnes trepečejo za svoj vsakdanešnji krüh. Zastopniki teh borcov so se zbrali pred kratkim v beloju Ljubljani i tam pred samim gospodom banom dravske banovine povedali, kaj njim teži srce. Povedali so glasno i jasno, ka ne čü-tijo samo dužnost, ali mislijo, da majo tudi pravico povedati, kak naj se vredi naš lepi i bogati sküpn dom, šteri leško rodi i bi zagvišno rodio zado-sti krüha vsem poštenim delavcom Jugoslavije. Na svojem spravišči so pozvali tej po mišljenji mladi borci vse naše trpine, naj stopijo k njim, naj si pripravijo krepke moške rokë za graditev nove, gvüšne poti v lepšo bodočnost.

skrbi grešno pretiravajo, ker si pri tem laste, kar ni njihovo!

Članek, ki ga je napisal g. N., je brezdvomno najboljši, kar smo jih brali doslej o Slovincih na Madjarskem. V tem oziru veliko presega čla-nek, ki smo ga nedavno brali v knji-žici „Naši onstran meje“. Kar pa na-pravlja članek še posebno važen, je geografska karta vsega ozemlja, na ka-terem prebivajo „Ogrski Slovinci“, ki je pridejana članku. Zlasti v Slovenski krajini ne bi smelo biti šolske sobe, v kateri ne bi visela takšna karta, ki bi neprestano spominjala našo mla-dino na to našo zemljo in ljudi. In najmanj en dan v šolskem letu bi mor-al posebej biti posvečen tem našim bratom in sestram! Zato posebno vse-mu učiteljstvu Slovenske krajine, pa tudi drugim, toplo priporočamo, da si, dokler je še mogoče, poskrbi članek g. N.

— Erko.

Za pravo medsebojno spoznavanje! V zadnji dvojni številki lan-skega letnika največje slovenske ka-

toliške revije „Doma in sveta“ je na-pisal naš cankovski rojak, sombateljski profesor g. dr. Avgust Pavel zelo za-nimivo in izčrpno poročilo o kongresu madjarskih katoliški pisateljev, ki se je vršil prve dni meseca julija lans-kega leta v Esztergomu. Iz poročila se vidi, kako bohotno se je po svetovni vojni jela na Madjarskem razvijati kat. literatura. Vse, ki se zanimajo za to, opozarjamo, na to poročilo g. dr. P. Ob tej priliki bodi omenjeno, da g. dr. P. stalno poroča v madjarskih re-vijah o južnoslovenski literaturi in kul-turi, zlasti o slovenski, ter da pripra-vlja madjarski prevod Cankarjevih del.

Julij Kontler:

Kapelica na sühoj skali.

Kak plamen ob priliki požara se je širo glas od hiže do hiže v vesi: — Betežen je, smrtno betežen, Klementov sinko edinko.

Vse je bežalo k žalostnoj materi, vsi so znali kakše vrastvo, sprobali, so vsako samo na pol pametno reči

Vsi znaki kažejo, ka je bilo na tom ljubljanskem spravišču posejano novo seme, iz šteroga se lejko razvije naš domači narodni brzovlak, pred šteroga se resan zobston postavi veško tele. Delo teh mladih borcov moramo opazovati i z bratskim srcom pa s trdov pesnicov se moremo poprijeti

dela za pripravo lepšega življenja, ar dnešnje življenje je krivično, tak čitijo to naši kmetje, naši delavci, mali meščani i šolana mladina, štera samo zato ne ide na belo cesto brezposelnih, ar esče itak vüpa, ka dobro šolsko svedočanstvo je ne i ne bo be-raška palica! P. D.

SLOVENSKA KRAJINA.

Lipovci. Na den sv. Treh kralov smo pokopali vobče znanoga Bobovec Martina. Star je bio 69 let. Pokopa se je vdeležila cela fara. Lüdstvo je pokazalo, kak je poštuvalo moža, ki je bio v duhovnom življenji jako naobražen. V tretjem redi je bio blüzi 35 let. Pravi značaj kršćanskoga moža v javnom in zasebnom življenji. Nevstrašeno se je zmerom borio za pravice kršćanstva. Vučen govornik, ki je spodbühao ne samo starejše nego tüdi mladino k praktičnomi pobožnomi življenji. Poleg svojega velkoga dela se je večkrat tüdi delavne dni vdeležo sv. meše i pogosto sprejemao sveto prečišćavanje. Previden s sv. svestvi za vmirajoče je zapüsto 5 januara te svet i se preselo v bošo domovino. Na njega se lejko obraćajo reči sv. Pišmo: „Dober boj sem bojüvao, vero ohran- tek dokonćao, zdaj pa mi je pripravljena krona, štero je Gospod pripravo tistim, ki ga v istini ljubijo“. Sladko počivaj dragi Martin, dokeč se vidimo med zvezdami. Srčno sožalje izrećejo za njim vsi tretjeredniki beltinske fare. — Vredništvo Novin pa pridene k tem lepim rećam še to: Na stara leta je prevzeo širitelstvo naših kršćanskih listov v Lipovcih te, gda so tej tam vmirali i je z mladinskov gorečnostjov ne samo smrti rešo, nego podigno visiko njihov broj. Na jesenskom širitelskom sestanki so lse vsi širitelje zbirali okoli njega, kak okoli oće i ga poslušali. Njegovo apoštolsko gorečnost naj plaća dober Jezü z posebnov dikov, sama se pa naj se preseli v vse širitele i širitelice naših listov. Molimo za njegovo düšu.

Navuk za tretjered je dnes tje-den, 28. januara v Črensovcih, po večernici. Većernice ob 2. Po navuki naj pridejo tretjeredniki v Naš Dom v zgornjo sobo, ka se zvoli edna kotri-ga za pregledanje računov pri „Domi sv. Franciška“, mesto Špilak Jožefa, ki je odišo v kloster. Kongres tretjeredniški se zdaj obdrži, pridite tretjeredniki i drügi ljubitelje siromakov i sirot.

Širitelje. Po zadnjoj nedeli v januaru, to je 28 januara nam naznanite stalen broj naroćnikov, da moremo naslove tiskati. Novi naroćniki se po tem vsaki mesec naj coj jemlejo i plaćajo odtistimao naroćnino, kak so pristopili, mesečno 2 Dinara.

Prosimo odgovor. Meseca julya 1. 1933 je neka poslaö potem banke Baruch iz Pariza v D. Lendavo na upravo Novin 33 Din. 30 p. Ime ne bilo gor zapisano. Prosimo odgovora, što je to bio.

Kde je vzeo peneze. Tak so se spitavali znanci i sosedje siromaškoga Jožefa, kda so njemi vmrli oće in je on taki lejko plaćao vse stroške (trügo, sprevod itd.) i je še na meše

lehko dao? Kde je vzeo peneze? „Karitas“ njemi je dala. Oća so bili v njoj sekulerani. Sekulerati so se dali, kda so bili stari 50 let. Plaćüvali so vsaki mesec 5 Din. Po njuvoj smrti pa je sin dobo 1000 Din. Kak zlehka je prišeo Jožef do penez. Če oća ne bi bili se sekulerani, bi se mogo zadužiti, zdaj pa šće njemi je ostalo nekoliko penez. Tak si vsaki lejko pomaga. Drügo je ne potrebno, da se da sekulerati pri „Karitas“. Vsa pojasnila gledoč ne sekuleranje dobite za dol-njelendavski okraj v Črensovcih na uredništvu Novin, za Sobočki okraj pa pri g. Fr. Mataji v Kmečkoj posojilnici v M. Soboti (za vse pa dava pojasnila Karitas v Maribori, Orožnova u. 8.)

Bivši beltinski kaplan g. Dr. Ostrec so imenüvani za ravnitela deškoga semenišća i profesora verenavuka na realnoj gimnaziji v Maribori.

Vsem plemenitim naroćnikom, ki so nam v preminoćem leti ne samo naroćnino plaćali, nego esče tüdi podporo poslali, naj dobroto poplaća sam smileni Oća nebeski. — Novine.

Toplo se zahvalüjemo vsem naroćnikom, ki nosijo v prsaj zahvalno srce do svojega domaćega lista njim je teliko dobro vćino v 20 letaj i si ga v teh teških časaj tüdi naroćijo. Istotak hvala vsem novim naroćnikom. — Vrednik.

Naroćnike v Franciji, Canadi jüžnoj i Severnoj Americi prosimo, naj nam taki pošlejo naroćnine bar en deo, da bomo ovak zavolo velike poštnine prisiljeni liste staviti.

Dar na nagrobni spomenik pokojnoga Dr. Ivanocyja. Lepi dar je poklono za nagrobni spomenik pokojnoga Dr. Ivanocyja naš rojak Dr. Koćar Josip, soćnik kraljevske table (sudec apelacionoga suda) v Zagrebi. Darüvao je 200 Din. Bog plaćaj!

Na podporo naših listov je poslao Drvarić Jožef iz, Bogojine Din. 10. — Bog povrni.

Već Novin kak lani je v Črensovcih, Šalamencih i v Radovcih pa na bivšem Štajerskom. Od drügi obćin esče nemamo poročila.

Kak si je eden Polanćar zgućao? „Novine so jako lepe. Če tak lepe ostanejo, mo stalen naroćnik. Do tretje številke počakam, da se ne znorim“. — Mi Polanćari i vsakomi naroćniki odgovorimo, da smo jako-jako znorjeni i kvarni, ka nam je naroćnina ne bila plaćana pa je esče dnesden ne, a Novine smo pa vendar vsakomi do 31. decembra pošilali pa se pri tom zadužavali, naj samo hasnimo düšam. Novine v toj velikosti ostanejo celo leto, naj naroćniki samo ne odstopijo i redno plaćüjeko.

Zdala sta se g. Štrus Franc, šolski upraviteo v Dolini i gd. Adamić,

vućitelica v Petešovcih. Mladomi pari želemo obilen blagoslov i varstvo sv. Družine.

Črensovci: Savezna strelska družina, Črensovci, obdrži svoj redni letni obćni zbor dne 28. januara 1934 ob 15 vöri v maloj dvorani Našega Doma v Črensovcih z sledećim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika, 2. Poroćilo tajnika in blagajnika, 3. Volitev pred-sednika, 4. Volitev uprave, 5. Doloćitev delegata za okrožno upravu in 6. Slučajnosti.

Po državi.

Kratki glasi. Kraljevski dvor se je preselo z Zagreba i Bleda nazaj v Beograd. — 240 kaznjevcov je Boris, bolgarski krao pomilostio. — Družstvo „Dom slepih je kupilo v Staroj Loki grad za hišo slepcov. — Meh Martina deća sta dva pajađaš vmorila v Rećici ob Paki, ar so se dećki med kartanjem svadili. Bujla sta ga z kolićom i je bio k mesti mrtev. I će je bio v smrtnom grehi, gde je zdaj njegova düša? — Vesel Janoš, stolar je na postaji Žlebić poleg Ribnice spadno pod vlak, ki ga je osmrto. — Strojne tovarne i livarne v Ljubljani so odpovedale delo vsem delavcom, ar so čakale, da država pri njih naroći gotova dela, ki so najcenejše. Ar se to dozda ne zgodilo, so mogle delavce odpüstiti. — V Ljubljani bo zidani lepi i veliki novi kolodvor. — Cigarete je kadio v posteli Zupan Ferdinand v Domžalaj. Med kajenjom je zaspao, cigareta pa je spadnola na posteo, to vužgala i od nastaloga dima se je Zupan zadüšo. — Gda se je Njeg. Velć. Kralj Aleksander müdio v Zagrebi, njemi je izročila židovska deputacija krasno diplomu, na šteroj se vidi Palestina z Jeruzalemom i tistov šumov, štero so naseljeni židovje spovali na spomin osloboditeli Kralji Petri I. Na diplomu je sledeći napis: „Židovje Jugoslavije na spomin blagopokojnoga Krala Junaka sadijo šumo Kralja Petra Velikoga Osloboditelja na zemli Keren Kajemeth Leizraela v Dolini Jezreel 10 jezero drev“. Zda raste že 12 jezero drev v toj šumi.

Po katolićanskom sveti

Francija. V Montpelieri se obdržalo veliko spravišće za duhovniška pozvanja. Krasni govori so navdušavali narod za duhovniški stan. Na spravišći je bilo navzoći 1000 duhovnikov, 6000 možkov, 5000 mladencov i mater. Ne čüda, či Francozi majo najveć misijonarov, najmre 40% od vseh na sveti.

Amerika. Na proslavi 100-letnice Vincencijevih konferenc, štere oskrbljavlejo siromake, je prišlo vküp 5000 odposlancov te lepe kršćanske ustanove. Svoje spravišće so obdržali v hoteli „Astoria“ v Newjorki, šteri hotel ma 50 štokov. Odposlanci Vincencijevih konferenc so napunili 3 štoke. Lastnik hotela Astoria je dao spremeniti 100 sob v kapelice, v šterih so papov nuncij, dva pišpeka i ostali duhovniki lahko mešüvali. Spravišće sta obiskala tüdi dva ministra

i sam predsednik države Roosevelt, ki je držao jako lepi govor. — V katolićansko cerkev je pristopo iz luteranske imeniten govornik Dr. Ego Archard.

Kratki glasi. Španjolski katolićanci so pri državnih volitvaj s etimi rećmi agitirali i si priborili zmago: „Za časa dveletne socialistične vlade ste žgali ruski petrolej, držali drage državne automobile, glad ste meli v državi i povsod štrajke pa brezverstvo; požgalo se je na stotine cerkev i samostanov, 114 Novin i časopisov pa zabranilo. Zato pa li glasajte za socijaliste.“ — To je pomagalo k zmagi. — Grćki duhovnik Paisios, koga so boljševiki pregnali z Rusije, piše v listi Hestia, da komunisti tistoga, od koga zvejo da ma peneze, zaprejo i ga tak dugo držijo v zaporu, dokeč penez ne izroći. Či pa niti zdaj nešće izroćiti, ga vlačijo iz 40° C vroćega prostora v 20° C mrzloga tećas, dokečne odnemore i penez ne izroći. — V Perziji je 2100 katolićancov. — V Meksiki so zaprli nekelko žensk, ar so molile sv. čislo.

Okoli po sveti.

Kratki glasi. Göring, nemški minister je nazvao katolićanske duhovnike za čarne krte. Pa brez teh krtov se zgübi njegova düša. — V Newyorki sta dva Amerikanca v cerkvi morila svojega pišpeka Pouriana Leona. — Najstarejši recept je pisani 3700 let pred krist. rojstvom i da navodila proti našeci. — Nemška letalka Thomas Sofija je položila izpit i ž njim dosegnola čast letalskoga kapitana. Ona je prva i jedina med ženskami v toj časti. — Profesor Merriman je v Americi obslüžavo zlato zdavanje. Pri obedi sta jela zlatozakonskiva tiste povitice genjene, štero sta jela pred 50 leti po zdavanji. Ženin oća je najmre povitico spravo v konservo. Bila je prej jako dobra. — Amerikanski dolar bo za kratek čas stabiliziran, to je dobi stalno zlato vrednost. — V Bologni obhajajo 600 letnico sv. Dominika, pri šteroj proslavi se zberejo dominikanski tretjeredniki na kongres. — V Rusiji je do dva milijona nedužnih lüdi zaprtih v 13 taborišćih, ki trpijo v tej grozne muke. — Družba od „Boga poslanih čet“ je nameravala na Japonskom spoklati vse ministre, Tokio, glavni varaš pa vužgati. To družbo so vodili sami oficerje, ki so na te način šteli oblast v svoje roke dobiti. Družbo so odkrili i onemogućili tak njeno strašno djanje. —

Advokat Dr. Štupica Marijan

naznanja da je odprl v Dol. Lendavi svojo **advokatsko pisarno** in da je bil imenovan za prevzemnika pisarne Dr. Černe-ta Ferda, bivšega advokata v D. Lendavi, 2-1

ŽELEZNIŠKI BLUZ se je zgübo 9. an. v Moravcih pri trgovini Golobovoj, šteri je bio v paketi. Poštteni najditeo dobi lepo nagrado, ki pak izroći v trgovini Golobovoj.

ali sinko edinko je ostao to, kaj je bio, ptićica s prestreljenim srcom.

... Dva dni je falilo esče do sedem let, tak dugo je delao Klement s svojimi pajađaš na sühoj skali, kda se je vragec napravo za pobožnoga starca i potrkao na dveri hiže zidara Klementa. Povedao je, da se razmi pri betegi i bi rad pomagao nesrećnoj materi

Pregledao je bolnika, potipao njemi je žilo, glavo je sklono na mla-do srce i pravo:

— Hrabra žena, esče dva dni i tvoji sinko edinko se preseli na drügi svet.

Mater so zrüšile te reči. S pogledom i z vüjama je pila vsako reć neznanoga tihinca.

— Samo edno ga reši, — je de-jao hüdobec, če pred dvema dnevoma zagleda oćo.

— To nemre biti, bi najrajši zakrićala mati, ar se je spominjale strašne prisege pred sedmimi leti.

— Samo to ga reši i nikaj drü-go, je ponavljao hüdobec.

Sklono se je nad betežnika i ga

pitao:

— Drago dete, samo to mi povej, koga želeš viditi?

V vgasle oči se je za hipec povrnola svetloba zdravoga ćloveka, mali sinćek je postao mehek, jasno je odgovorilo dete:

— Ateka, mojega prelüblenoga ateka. Dva dni fali samo od sedem dugih let, kda je odišeo z domi. Mamica sladka, áteka mi pozovi! Če mi poboža vroće ćelo, bom palik zdrav kak prle.

Samo telko je povedalo dete, potem je jezićek pali postao trd, oči so bile kak prle prazne, mrtve.

Vravec pa je izgino, kak da bi ga vzela čarna noć.

Klementova žena je pozvala svoje dekle:

— Prineste mi čaren obleć!

Oblećla je čaren obleć, na glavo si je djala čaren robec, v roke je vzela rožni venec, ženitveni dar svojega ljublenoga moža.

— Kama se odpravlate, vertinja?

so jo spitavale dekle s trepetajoćim glasom. Vse je ćutilo, ka se pripravla nekaj strašnoga. Čütili so vsi, da je med njimi bela žena, smrt.

— Na süho skalo pojdem, pozovem moža, — je odgovorila zidarka. Podala je svojim roko, sina edinca je küšnola po ćeli, po lici i na srce, štero je komaj slišno vdarjalo v do smrti trüdnom telesci.

— Pozovem ti oćo, samo esče malo potrpi dete moje, to so bile njene zadnje reči i potem se je podala na süho skalo.

Med potoma se je jasno spominjala na vsako reć strašne prisege: „... In će bi se štera od slabih žensk zmehćala pod vdarci nesreće i prišla na süho skalo pred opravljenim delom, jo zazidamo v grajski zid živo, četüdi bo to moja lüblena žena, ali moj predragi sinko edinko, amen.“ Gledala je sliko bajkovske Marije i njen mili obraz, tak je ćutila, gući, pravi, naj li ide, naj li reši sina edinca.

Paščila se je.

— Samo dva dni ma, v tom časi mora zagledati áteka...

Prišla je do vrha. Na vrhi do grajskih vrat. Pritisnila je klüko, ali vrata so bila zaprta. Poslušala je i ćüla kak vdarja za zidom ostro rezilo zidarskoga kladiiva. Pobralla je velki kamen i z njim mlatila po vrataj:

— Odprite, püštite me notri!

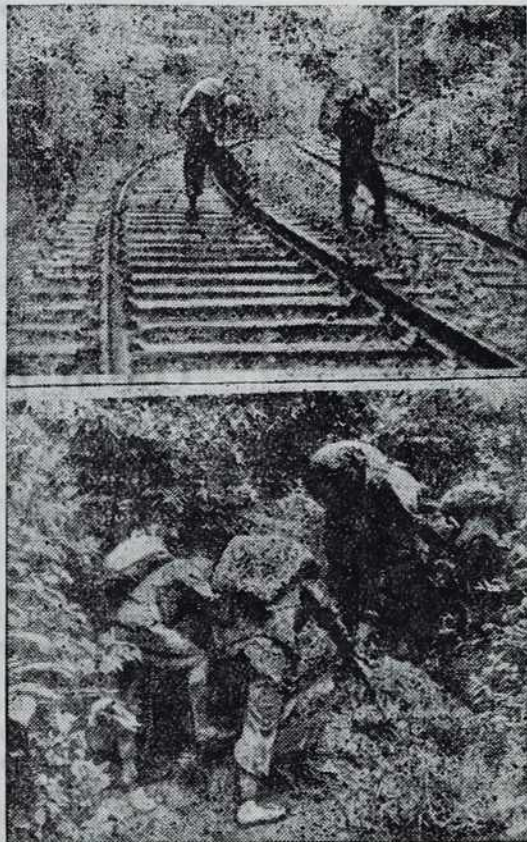
Osem do smrti zmućenih zidarov je ćülo vsako reć, ali geno se je ne niti eden. Čütili so, da je zagvišno nesreća v vesi, brezi toga zagvišno ne bi prišeo nišće ne süho skalo. Mišlili so na to, da esče den, ali dva jih loći od rešitve, šteri bi püsto zdaj delo? Spominjali so se na strašno prisege, da što pride iz vesi prle kak bi bilo delo konćano, ga morejo zozidati v grad živoga, pa naj bo to brat, žena, oća, mati, ali sinko edinko.

Vdarci po vrataj so se jaćili. Či dale bole ostro i razloćno je rezao med zidovje obvüpani ženski glas:

(Dale)

Od naših v tujini.

S. Betlehem. V evangeličanski cerkvi sv. Ivana je bila misijonska služba boža, pri šteroj je predgala neka protestantska misionarinja iz Afrike. V slovenskem jeziku so napredovali Dr. Stiegler Ernest, evang. duhovnik slovensko igro: „Kaledno znova Rodjenje.“ — Mrli so Barbarič Karol i John Banfy, Kelemen roj. Gorčan Marija, mlada žena, Hanžek Janoš i Zamadič Terezija. — 20-letnico Rim. kat. fare sv. Jožefa so naši Slovenci jako slovesno obhajali. Njihov plivanoš, naš rojak g. Horvat Egidij, so v lepom članki pozdravili v listi „Amerikanski Slovencov glas“ svoje farnike, se njim zahvalili za njihovo požrtvornost, ka so v teh težkih časaj plačali par jezer dolarov cerkvenoga duga. V tom članki se spominajo tudi vsej duhovnikov fare sv. Jožefa. Slovesno sv. mešo so služili i hrvatski predgali Jerkovič Blaž iz Chicage, slovenski pa Golob Mihael iz Bridgeporta. Vsoj slovesnosti so največ pripomogle šolske sestre, ki so za to dobile javno zahvalo. Večer ob sedmih je bio v cerkvenoj dvorani banket, šteroga je obiskalo 700 gostov. Med njimi je bilo zastopstvo mesta St. Bethlehem i več uglednih Amerikancov. Šolarice so napravile pred gosti krasen nastop. Goste je pozdravo prvi g. plivanoš Horvat Egidij i za njim so se vrstili vnoji govori. V imeni zastopstva Betlehemskega mesta je govorio Mayor Robert Pfajfli. Potem so govorili Jerkovič Blaž iz Chicage, Golob Mihael iz Bridgeporta, Rešeterič Jožef vogrski plivanoš iz St. Bethlehem, šolski nadzornik H. Weiss, Pif Franc, Rogač Mihael, Krčmar Adam, urednik lista Amerikanski Slovencov glas i drugi. Šolarice so pri nastopi napravile brojko 20 za spomin 20 letnice i edna izmed njih, Svetec Etelka, je slovenski i angleški pozdravila g. plivanoša i njim izročila košarico rož.

Tihotapci na belgijsko-nemškoj meji. Skritomi fotografirali se je posrečilo je doivzeti. Ce bi ga opazili ne bi njim bilo vseeno.

Francija, „Hvala dragomi Jezusi, ka nam je zdravje podelo, ka si moramo kaj zaslužiti i domaće svoje z nevole zmoci. Preci nas je eti z lube Slov. Krajine. Vsi vas pozdravljamo i se vam zahvalimo za lepo čtenje, štero najdemo v Novinaj i M. Listi. Veseli nas, če zvedimo v tujino kakši glas od doma. Vsem nam je žmetno za predragi rojstni kraj, od šteroga smo daleč ločeni, ali naj bo boža vola, bože oko vse vidi i nas v duhi družji. Stanje nam je slabo, plače kaplejo. Vnogo delavcov je brez dela i strehe. So vredni pomilovanja, ali so tudi takši, ki so si sami krivi nevole. Lumpa pa manjaka francoski gospodar nešče meti. Brezposelni je dosta i si med delavci leško preberejo. Ki so tu na kontrakt, včas i ne dobijo redno plače vö. Zakaj? Se že vnookrat zgodilo, ka je delavec z dobljenimi penezi odskočo. Takši nepoštenjaki delajo škodo poštemim delavcom. Francozki gospodar že izplača vse po pogodbi, ne se trebe bojati, pa če bi nastala kakša zmotnjava, de pomagalo naše poslanstvo v Parizi. Doma smo bili prosti, a tudi brez zaslužka. Tu delamo, a tudi zaslužimo. Dajmo hvalo Bogi, ka nas draga Francija sprejme. Na Dom sv. Franciška sva nabrala 546 Din. 45 p. Trüde i poštnino Bogi na čast darüjeva. St. Mavar, Plej Martin z ženov z Črensovec, Horvat Stefan z Trnja. „Pozdravljam celo gračko faro, posebno duhovščino, poz-

nance i celi rod z Doliča. Za novo leto sam plačao že vse naše liste i poslao tudi podporo. Več Slovincov nas je tu pa se nam po srednjem dobro godi. Pri nas je veliki mraz. Franc Perkič, Baslieux, z Doliča.“ — „Prav srčno Vas pozdravljam dragi stric i Vam naznanjam, da redno dobivam Marijin list z Ogračekom, šteriva se mi prav dopadneta. Jako se mi dopao popis 75 letnice lurske prikazni. Jas sem tudi bila vredna tam biti meseca maja. Se nama s sestrov jako dobro godi. Mamo jako vroga plivanoša i narod je prav dober tu. Vsem slovenskim bratom i sestram, posebno

Vam gospod urednik, srčne pozdrave pošila Anica Horvat, Acigne, iz Male Polane.

PREKOSNICE.

Odvetnik se čemeri nad strankov, štera nje mi nešče plačati računa. Vidite, jaz sam pred sodnijov dokazao, da ste vi nevracunljiv v pameti i sam Vas oslobodo od sodbe i vi zdaj neščete računa poravnati. — A to ste pa ne dokazali, da sem natelko bedast, ka bi te visiki račun izplačao.

Abstinent, ki ne pije alkoholnih pijáč, se toži prijatelji, da ga je te pa te strašno razžalo. — Kak

te je pa razžalo?

Misli si, meni poznanomi abstinenti, je ponüdo štampri finoga konjaka. No kak si pa ti to razžalitev prineso? Požro sam jo.

Ti maš pali novi auto? Ve si pa ovoga komaj 3 mesece meo? Ja, ali postao je nevorabliv. Kak to? Ne sam plačao prve rate.

A.: Najraj bi šo na takše mesto, gde celi den ne bi vido i čüo niednoga človeka.

B.: Te stopite kak poslovodja v mojo trgovino.

Dve ženi tožita od pijanih možov. Prva: Moj mož, gda je pijan mi vse vküp potere. Vekše nesreče nišče nema na sveti.

Druga: Moja je vekša. Moj mož, gda je pijan, mene vse vküp potere.

Žena: Najni sinek je preveč bištre pamete. Ne vem, od šteroga naj jo je herbao.

Mož: Gotovo od tebe.

Žena: Ti se samo šengariš z mene.

Mož: Ne, istino gučim. Jaz ešče mam svojo pamet.

Pa ti že sam vodiš svoj automobil? Kak pa! Samo tri — — — Samo tri tjedne si se včio? Samo tri automobile sam prle pokvaro.

Gospodarstvo.

Kontrola meda.

Kontrolor posluje od 1. julija dale za sprotoljšnji pridelek, od 20. sept. dale pa za poletnoga i jesenskoga.

2.) Kontrolor mora pregledati ves pridelek meda, tudi kostanjovoga, čeravno je tisti iz kontrole odvzet. Preglednina znaša 20 Din i od vsakših začetih 100 kg. še 2 Din. Plačati se mora kontrolori včas i po pregledi. Podružnica to šumo sme tudi zvišati.

3.) Rojar mora biti pri pregledi meda navzoči. Naznaniti se njemu more den i vüra pogleda, ka leško pripravi vse potrebno i konča stiskanje i ščišćenje. Ce se kontrola ne more vršiti po krivdi rojara, more stroške plačati brez kontrole. Kontrolni listek podpiše kontrolor i rojar.

BETEŽNIKI PREČTITE!

Vnogo ljudi trpi od živčnih zmotnjav, toži, o se, ka hitro opašejo, ka je smica i trga v glavi, v rokaj i nogaj, na šinjeki ali lici, ka njim srce močno bije, ka je po kotrigaj cuka, mravle ido po njih, ka so otrü eni, nemirni, strasliivi, pobiti, njim sapa s falivava, so razdražliivi, raztrešeni, nemajo teka, prebave, ka nemajo stouca, se njim vrti v glavi, nemorejo spati i na ostale vnoge pojave nervoznosti. Najslabše je pri živčeno betežnomi, ka nema vole i moči za delo, misli, ka je popolnoma nesposoben za delo, brez odpora se preda usodbi, slabe vole je i v svojem življenji ne pokaže nikših uspehov.

Ce čütite štero zmotnjavo od gornjih živčnih i če ščete ozdraviti, **pišite mi včasi živčnih bolezn i, SAMO MORATE HOTETI!**

Dnevno mi prihajajo potrdila, vnoji pisci prilagajo zahvalnice i svojo fotografijo. Nekoliko istih niže prinašam:

G. Bremkovič Mikloš, učiteo iz Tuzle v Jugoslaviji mi piše:

G. Schmied Ana iz Gmundena, Freygasse 5 v Gor. Austriji, je jako zadovoljna:

G. Georg Abraham, poštni urednik iz Timisoare i Romania, piše:

Po vnojih poskušnjaz z raznim vrstvi, štera neso mi nikaj pomagala, najšo sam nazadnje vaše izvršno sredstvo, štero mi je pomoglo. Dužen sam vam velike zahvale

Gde bi bila dnes, če se ne bi poprijela od vas priporočenoga zdravljenja! Uspeh je bio tak dober, da mi već ne trbe nikšega zdravljenja. Napravili ste mi veliko dobroto, hvala vam za njo iz celoga srca.

Že po kratkom vraćenji po vašem recepti sam opazo nepricačüvan uspeh. S tem vam izrazim zasluženo zahvalo i bom vas pri vsakoj priliki priporočao.

Zadostüje edna dopisnica! Zahtevajte ešče dnes **brezplačno** poučno knjižico. Pošta:

Ernst Pasternack, Berlin, SO., Michaelkirchplatz 13. Abt. 890.

Pošta.

Stojko Margareta. Za 1931. l. ste vse plačali z ednim dolarom t. j. 45 Din. Višek ste dali na podporo M. lista. L. 1932. ste vse plačali t. j. 45 Din. Na 1933. l. smo dobili 5 Din i če podoro sem zračunamo je plačano Din 25. Tak bi dužni bili samo Din 20. Ne zamerite — Črpnjak Alojz, Segovci 32. Kalendarare dobite po pošti. — Drvarič Jožef, Bogojina. Ček poslali. Sv. pismo se naroči v „Cirilovoj tiskarni, Maribor, Koroška 5.“ — Bertalanč Jožef, Vadarci. Na lani ste vse plačali, terjanje pa ček sta se križala. — Belović Ludvik, Šafarsko. Na lani ste plačali 25 Din, kak pišete za Novine. Dužni ste 5 Din na nje i 15 Din na M. List. — Kozar Jüri, Martinje. Novembarski i decembarski listi so skupno prišli. Javite nam včas, či ste je ne dobili. — Jurij Kerec, Ledinek. Za lani vse plačano, za letos ostalo 5 Din. — Horvat Peter, Knežovo. Bog plačaj na poslanom. Za volo vrednikovoga betega za letos prišlo prepozno. — Vogrinčič Jožef, Gerlinci 7. Naročnino Vašo smo sprejeli. Za lani vse plačano. — Part Andrej so nam plačali 35 Din. Mi ne smo jih terjali. Dužni so ešče 10 Din za M. list. — Gjergjek Anton, Kuplivnik. Za l. 1933. je vse plačano. Bog povrni za trüd. Poštino si drugoć odračunajte. — Perkič Franc, Baslieux. Prosimo odgovor, na koj ste poslali višek naročnine. — Žižek M. Ižekovci. Mesto 136 Din ste poslali 145 Din. Višek od 9 Din smo spisali k Ogračeki, mesto 30, Din 39. — Suškič J. Boreča. Naročnino sprejeli. Na novo leto je spisano 60 Din. Telko ste već poslali. — Kak vi tak tudi drugi većinomakomaj na konci leta plačüjete. Z tem mam dvoji kvar 1) intereš plačüjemo od duga, 2) papira ne moremo pravočasno naročiti i zakesnimo z kalendarom. — G. Zalai M. Maribor. Za leto 1932. je bilo plačano samo 25 Din. za Novine, zato se je od pošilavne dne 6. febr. 1933 Din 5, ta zračunalo. Na letos je tak plačano 46 50. Višek od 1 50 Din. pride na l. 1935. Pozdrav. — Frumen Janoš, Otovci. Peneze sprejeli. Na lani vse plačano. — Jašin Stefan, D. Lendava. Bog plačaj za nadplačilo pri naročnini. — Horvat Peter, Knežovo. Poslani penez je samo za leto 1933, zato ka je bilo za l. 1932. Din 6 duga. — Lesič Janoš, Trdkova. Za leto 1933. ste vse plačali. Za Gubiča v Francijo tudi sprejeli. Bog vam povrni lepo apoštoilstvo. — F. Gjerkeš, Klanec. Na lani vse plačano i na letos ostalo še 40 Din. Srčen pozdrav.

PRISPELA VELIKA ZALOGA mladožence

črni i drugih raznih oblek za po zelo nizki tvorniški ceni. **! TIVAR OBLEKE !** Murska Sobota v Hartnerjevi hiši.

K odaji je v Črensovc i prvovrstno seno i fina detelca, drugovrstno seno, pšenična, ržena slama pa ovsene šćelinke ali otepine. Vsega je do 300 metrov, 250 metrov krme i 50 metrov slame. Zglasite si na vredništvu Novin v Črensovc i vsi predpoldnom. 3-3